

Tämä sivu on konekäännetty [\[Linkki\]](#). Konekäännökset voivat sisältää virheitä, jotka saattavat heikentää selkeyttä ja tarkkuutta. Oikeusasiamies ei vastaa mahdollisista epäjohtonumukaisuuksista. Tietojen luotettavuus ja oikeusvarmuus varmistuvat lukemalla edellä linkitetty lähdekielinen versio (englanti). Lisätietoja on [kieli- ja käännöskäytännöissämme](#) [\[Linkki\]](#).

Päätös asiassa 1416/2019/VB siitä, että Euroopan komissio sisällyttää kaasuterminalin rakentamista Kroatiaan koskevan hankkeen yhteistä etua koskevien hankkeiden (PCI-hankkeet) – rajatylittävien energiainfrastruktuurihankkeiden – luetteloon, ja sen myöhemmästä päätöksestä myöntää hankkeelle EU:n rahoitusta

Päätös

Kanteluasia 1416/2019/VB - **Tutkittavaksi otetut kantelut, pvm** 18/09/2019 - **Päätökset, pvm** 16/12/2020 - **Toimielin, jota kantelu koskee** Euroopan komissio (Tutkimusta ei syytä jatkaa) |

Asia koski hanketta, jossa rakennetaan kelluva nesteytetyn maakaasun terminaali saarelle Kroatiaassa. Kantelun tekijät olivat huolissaan siitä, että Euroopan komissio oli sisällyttänyt hankkeen yhteistä etua koskevien hankkeiden (PCI-hankkeet) – rajatylittävien energiainfrastruktuurihankkeiden – luetteloon ja myöntänyt sille EU:n rahoitusta Verkojen Eurooppa -välineen nojalla. Kantelun tekijät katsoivat, että hanke ei täyttänyt asiaankuuluvia vaatimuksia PCI-hankkeiden luetteloon sisällyttämisestä ja EU:n rahoituksen saamisesta.

Oikeusasiamies tarkasteli asiaa eikä havainnut mitään, minkä perusteella voitaisiin katsoa, että komissio olisi tehnyt selvän arviointivirheen sisällyttäessään hankkeen PCI-hankkeiden luetteloon ja myöntäessään EU:n rahoitusta. Koska komissio on vastannut selkeästi kantelun tekijöiden esittämiin väitteisiin, oikeusasiamies katsoo, että lisätutkimukset tästä kantelusta eivät ole perusteltuja.

Kantelun tausta

1. Yhteistä etua koskevat hankkeet ovat keskeisiä rajatylittäviä infrastruktuurihankkeita, jotka yhdistävät EU-maiden energiajärjestelmät ja auttavat näin EU:ta saavuttamaan

energiapolitiikkansa ja ilmastotavoitteensa. [1] Yhteistä etua koskevien hankkeiden määrittelyä, suunnittelua ja täytäntöönpanoa koskevat kriteerit vahvistetaan TEN-E-asetuksessa [2] .

2. Euroopan komissio laatii joka toinen vuosi luettelon hankkeista [3] , jotka hyötyvät nopeutetuista suunnittelu- ja lupamenettelyistä ja jotka voivat saada EU:n rahoitusta Verkkojen Eurooppa -välineestä [4] . Komissio toimittaa luettelon hankkeista Euroopan parlamentille ja neuvostolle. Jos parlamentti tai neuvosto eivät hylkää luetteloa, se tulee voimaan.

3. Kantelu koskee hanketta, joka koskee kelluvan nesteytetyn maakaasun terminaalien rakentamista Kroatian Krk-saarelle [5] Hanke sisällytettiin ensimmäisen kerran yhteistä etua koskevien hankkeiden luetteloon vuonna 2013 [6] , ja se sisällytettiin kaikkiin myöhempiin yhteistä etua koskevien hankkeiden luetteloihin. Vuonna 2017 hankkeelle myönnettiin 101,4 miljoonaa euroa EU:n rahoitusta Verkkojen Eurooppa -välineestä ensimmäiseen vaiheeseen eli kelluvan varastointi- ja kaasutusyksikön rakentamiseen [7] .

4. Jotta kaasuhanke voidaan sisällyttää yhteistä etua koskevien hankkeiden luetteloon, sen on oltava osa viimeisintä kaasun siirtoverkonhaltijoiden eurooppalaisen verkoston (ENTSOG) laatimaa kymmenvuotista kaasunkehittämissuunnitelmaa. [8] Tässä yhteydessä hankkeen kustannuksia ja hyötyjä arvioidaan ENSOG:n kehittämän menetelmän perusteella. [9]

5. Kantelijat, eurooppalainen ympäristöjärjestö ja sen kroatialainen tytäryhtiö, kiistelivät hankkeen sisällyttämisestä yhteistä etua koskevien hankkeiden luetteloon ja päätöksestä myöntää sille Verkkojen Eurooppa -välineen rahoitusta. Kantelijat katsovat, että hanke ei täytä TEN-E-asetuksessa vahvistettuja asiaankuuluvia sääntöjä eikä Verkkojen Eurooppa -välineen rahoituksen saamisen perusteita [10] .

6. Huhtikuussa 2019 yhdeksän Euroopan parlamentin jäsentä lähetti komissiolle hanketta koskevan kirjeen, jossa he esittivät samat näkemykset ja perustelut kuin kantelijat. Ne pyysivät komissiota peruuttamaan rahoituksen ja olemaan sisällyttämättä hanketta neljänteen yhteistä etua koskevien hankkeiden luetteloon. [11]

7. Komissio selitti toukokuussa 2019, että hanke sisällytettiin yhteistä etua koskevien hankkeiden luetteloon, koska se vähentää alueen riippuvuutta yhdestä toimittajasta, avaa alueen vaihtoehtoisia lähteitä, lisää kilpailua ja alentaa energiakustannuksia. Komissio ilmoitti myös aikovansa analysoida parlamentin jäsenten hankkeeseen liittyviä huolenaiheita siitä, onko hanke sovellettavien sääntöjen mukainen.

8. Kantelijat olivat tyytymättömiä komission vastaukseen ja kääntyivät oikeusasiamiehen puoleen heinäkuussa 2019.

Tutkimus

9. Oikeusasiamies aloitti kantelua koskevan tutkimuksen varmistaakseen, että komissio käsitteli kantelijoiden huolia siitä, että hanke täyttää 1) yhteistä etua koskevien hankkeiden luetteloon

sisällyttämistä koskevat kriteerit ja 2) Verkkojen Eurooppa -välineen rahoitusta koskevat kriteerit.

10. Tutkimuksen aikana oikeusasiamies sai komission vastauksen hänen tietopyyntöönsä. Kantelijat ilmaisivat olevansa eri mieltä komission vastauksesta mutta päättivät olla esittämättä lisähuomautuksia. Oikeusasiamiehen tutkintaryhmä sai komissiolta myös tilannekatsauksen yhteistä etua koskevien hankkeiden arviointiin ja rahoitukseen liittyvästä työstään.

Oikeusasiamiehelle esitetyt perustelut

11. Kantelijat väittivät, että hankkeella ei ole rajat ylittävää vaikutusta, mikä on yksi edellytyksistä sille, että hanke voidaan nimetä yhteistä etua koskevaksi hankkeeksi. [12] He totesivat, että hanke ei täytä Verkkojen Eurooppa -välineen rahoituksen myöntämisperusteita, koska sillä ei ole rajat ylittävää ulottuvuutta ja koska hanke ei ole ”kypsä” tai riittävän pitkälle edennyt. [13]

12. Mitä tulee hankkeen rajatylittävään vaikutukseen, kantelijat totesivat, että asianomaisessa menettelyssä [14] Unkari, joka on niiden mukaan ainoa muu hankkeeseen liittyvä maa [15], ei ollut esittänyt virallista pyyntöä terminaalin käytöstä.

13. Hankkeen kypsyyden osalta kantelijat totesivat, että hankkeen toteuttaminen ei etene. Ne huomauttivat, että toiminnanharjoittajat eivät olleet riittävän kiinnostuneita käyttämään terminaalia hankkeen kannattavuuden parantamiseksi. He lisäsivät, että markkinoiden kiinnostuksen puute johti hankkeen toteuttajaan pienentämään hanketta.

14. Kantelijat kyseenalaistivat myös hankkeen kustannus-hyötyanalyysin ja totesivat, että se minimoi hankkeen kustannukset eikä osoittanut vakuuttavasti sen hyötyjä. Ne katsoivat, että tämä johtui puutteellisesta määritelmästä kestävyyskriteeristä, joka yhteistä etua koskevien hankkeiden kaasuhankkeiden on täytettävä, mikä rajoitti hankkeen mahdollisia kustannuksia todennäköisistä ympäristövaikutuksista. Kantelijat viittasivat siihen, että energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyövirasto (ACER) ilmaisi myös huolensa kaasuhankkeiden kestävyiden sekä kustannusten ja hyötyjen arvioinnista. [16]

15. Komissio puolestaan totesi, että hanke täyttää yhteistä etua koskevien hankkeiden luetteloon merkitsemisen kriteerit. Se totesi, että hankkeella on merkittäviä rajat ylittäviä vaikutuksia, sillä Kroatian kaasuverkko on liitetty Slovenian ja Unkarin kaasuverkkoihin. Se selitti, että hankkeen enimmäiskapasiteetti on suurempi kuin Slovenian vuotuiset tuontitarpeet ja yli neljännes Unkarista. Komissio lisäsi, että suora osallistuminen hankkeen toteuttamiseen tai toisen jäsenvaltion virallinen kiinnostuksenilmaisu ei ole edellytys hankkeen sisällyttämiselle yhteistä etua koskevien hankkeiden luetteloon rajat ylittävän kriteerin perusteella.

16. Kun komissio sisällytti hankkeen neljanteen yhteistä etua koskevien hankkeiden luetteloon, se arvioi uudelleen, täyttääkö hanke TEN-E-asetuksessa vahvistetut kriteerit. Jokainen yhteistä etua koskevien hankkeiden luettelo on uusi luettelo, ja komissio arvioi kutakin hanketta samalla

tavalla riippumatta siitä, sisältykö se edelliseen luetteloon vai ei. Näin se voi ottaa huomioon markkinakehityksen, joka voi vaikuttaa hankkeen arviointiin. Jos aiemmassa yhteistä etua koskevien hankkeiden luettelossa mainittu hanke ei täytä uusia kriteerejä tai jos hyödyt eivät enää ole kustannuksia suuremmat, sitä ei sisällytetä uuteen luetteloon.

17. Komissio totesi, että hankkeella taattaisiin maakaasun vaihtoehtoinen toimituslähde ja -reitti, mikä merkitsisi merkittävää energiavarmuuteen liittyvää etua. Kaasumarkkinoiden kehityksen perusteella komissio odottaa, että terminaalia käytetään enemmän kuin alkuperäiset kiinnostuksenilmaisut antavat ymmärtää. Se lisäsi, että vaikka käyttöaste olisi suhteellisen alhainen, terminaali hyödyttäisi kuluttajia lisäämällä kilpailua markkinoilla.

18. Komissio totesi, että jos markkinatoimijat olisivat jo ilmaisseet riittävän kiinnostuksensa terminaalin kykyyn tehdä hankkeesta toteuttamiskelpoinen, se ei olisi oikeutettu Verkkojen Eurooppa -välineen rahoitukseen. Se totesi, että riittävän kiinnostuksen puute vahvistaa perusteluja EU:n varojen myöntämiselle.

19. Hankkeen kypsyyden osalta komissio totesi, että Verkkojen Eurooppa -välineen rahoitusta myönnettiin hankkeen ensimmäiseen vaiheeseen (kelluvan varastointi- ja kaasutusyksikön rakentaminen), joka vastaa täysin yhteistä etua koskevien hankkeiden luettelossa olevaa hankkeen kuvausta. Komissio totesi, että vuonna 2019 hankkeen toteuttaja teki sopimuksen tästä [17] ja hankki yksikön. Näin ollen komissio katsoo, että hanke on pantu täytäntöön vuoden 2019 alusta lähtien.

20. Komissio lisäsi, että se seuraa säännöllisesti, että hanke täyttää avustusehdot, ja että jos se havaitsee sääntöjenvastaisuuksia tai velvoitteiden laiminlyöntejä, se ryhtyy korjaaviin toimenpiteisiin.

Oikeusasiamiehen arviointi

21. Sen arvioiminen, täyttääkö hanke TEN-E-asetuksessa vahvistetut kriteerit tai täyttääkö hanke Verkkojen Eurooppa -välineen rahoitusta koskevat kriteerit, edellyttää teknistä erityisasiantuntemusta. Oikeusasiamiehen tehtävänä ei siis ole arvioida hanketta näiden kriteerien perusteella vaan varmistaa, että komissio on antanut selkeät selitykset päätöksilleen. Oikeusasiamies voisi kyseenalaistaa hankkeen teknisen arvioinnin vain, jos se perustuisi selkeään näyttöön ilmeisestä arviointivirheestä.

22. Oikeusasiamies katsoo, että komissio on nyt käsitellyt selkeästi ja tyhjentävästi kantelijoiden esittämiä väitteitä, jotka koskevat hankkeen kypsyttää ja sen rajatylittäviä vaikutuksia. Tutkimuksen aikana saatujen tietojen perusteella oikeusasiamies ei löydä mitään, mikä osoittaisi, että komissio olisi tehnyt ilmeisen arviointivirheen sisällyttäessään hankkeen yhteistä etua koskevien hankkeiden luetteloon ja myöntäessään sille EU:n rahoitusta.

23. Kantelijoiden huomautuksesta, jonka mukaan vain Unkari mainittiin yhteistä etua koskevien hankkeiden luettelossa hankkeen osalta, oikeusasiamies panee merkille komission

lausunnon, jonka mukaan myös muut jäsenvaltiot, kuten Slovenia, hyötyisivät hankkeesta. Se, että muut maat kuin Unkari voisivat hyötyä hankkeesta, vastaa yhteistä etua koskevien hankkeiden luettelon sanamuotoa, jossa hanketta kuvataan ”*Krk:n LNG-terminaaliksi, jossa on yhteys- ja evakuointiputkia Unkariin ja sen ulkopuolelle*” (kursivointi tässä). [18]

24. Hankkeelle myönnetyn EU:n rahoituksen osalta oikeusasiamies katsoo, että komissio selitti selvästi, että rahoitusta saaneen hankkeen vaihe on kelluvan varastointi- ja kaasutusyksikön rakentaminen. Komissio esitti selkeitä esimerkkejä toimista, joita hankkeen toteuttaja on toteuttanut tukeakseen näkemystään siitä, että rahoitettuja toimia toteutetaan.

25. Oikeusasiamies panee merkille komission vakuuttuneen siitä, että se on tehnyt uuden arvioinnin siitä, täyttääkö hanke TEN-E-asetuksessa asetetut kriteerit, ennen kuin se sisällytettiin neljänteen yhteistä etua koskevien hankkeiden luetteloon. Arvioimalla kutakin hanketta samalla tavalla riippumatta siitä, sisältyikö se aiempaan luetteloon vai ei, komissio voi selvittää, täyttääkö aiemmin luetteloitu hanke uuden luettelon kriteerit.

26. Yhteistä etua koskevien kaasuhankkeiden kustannusten ja hyötyjen arvioinnin osalta oikeusasiamies toteaa, että tapa, jolla näiden hankkeiden kestävyttä arvioitiin, on saattanut vaikuttaa niiden kustannus-hyötyanalyysiin. Oikeusasiamies tutki asiaa äskettäisen tutkimuksen yhteydessä [19].

27. Komission mukaan ennen yhteistä etua koskevien hankkeiden neljättä luetteloa ehdolla olevien kaasuhankkeiden kestävyttä arvioitiin eri tavoin ja yhdenmukaisesti saatavilla olevien, johdonmukaisten ja tarkkojen tietojen puuttuminen oli estänyt täysin tyydyttävän ja johdonmukaisen arvioinnin. Komission pyrkimys ratkaista tämä neljännen yhteistä etua koskevien hankkeiden luettelon yhteydessä ei osoittautunut tehokkaaksi, koska ENTSGin tuolloin ehdottama lähestymistapa perustui olettamuksiin, joiden mukaan kaikki kaasuhankkeet osoittaisivat vain myönteisiä hyötyjä [20].

28. Oikeusasiamies totesi, että yhteistä etua koskevien hankkeiden luetteloihin sisältyvien kaasuhankkeiden kestävyttä ei ollut otettu riittävästi huomioon. Hän totesi kuitenkin myös, että komissio pyrkii parantamaan ehdotettujen kaasuhankkeiden arviointimenetelmiä [21]. **F** tai tulevaisuudessa yhteistä etua koskevissa hankkeissa kestävyysarvioinnissa otetaan huomioon kasvihuonekaasupäästöjen taso ja tehokkuusvaikutukset sekä vaikutus energiantuotannon yleiseen kasvihuonekaasuintensiteettiin EU:n jäsenvaltioissa ja itse infrastruktuurin toimintaan liittyviin päästöihin. Tämän vuoksi oikeusasiamies katsoi, että lisätutkimukset eivät olleet perusteltuja. Oikeusasiamiehen päätelmä tässä tapauksessa pätee myös tähän tapaukseen.

Johtopäätös

Tutkimuksen perusteella oikeusasiamies päättää asian käsittelyn seuraavalla päätelmällä:

Tämän kantelun tutkiminen ei ole perusteltua.

Tästä päätöksestä ilmoitetaan kantelijalle ja komissiolle .

Emily O'Reilly Euroopan oikeusasiamies

Strasbourg, 16.12.2020

[1] Lisätietoja yhteistä etua koskevista hankkeista on osoitteessa

https://ec.europa.eu/energy/topics/infrastructure/projects-common-interest/key-cross-border-infrastructure-projects_
[Linkki].

[2] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 347/2013, annettu 17 päivänä huhtikuuta 2013, Euroopan laajuisten energiainfrastruktuurien suuntaviivoista,

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=celex%3A32013R0347> [Linkki].

[3] Yhteistä etua koskevien hankkeiden luettelot ovat osoitteessa

https://ec.europa.eu/energy/topics/infrastructure/projects-common-interest/key-cross-border-infrastructure-projects_
[Linkki].

[4] Verkkojen Eurooppa -väline on EU:n rahoitusväline, jolla tuetaan Euroopan laajuisten verkkojen kehittämistä liikenteen, energian ja digitaalisten palvelujen alalla

(<https://ec.europa.eu/inea/en/connecting-europe-facility>) [Linkki].

[5] Lisätietoja hankkeesta on hankkeen toteuttajan (LNG Croatia LLC) verkkosivustolla osoitteessa <https://lng.hr/en/> . [Linkki]

[6] Komission delegoitu asetus (EU) 1391/2013, annettu 14 päivänä lokakuuta 2013, Euroopan laajuisia energiainfrastruktuureja koskevista suuntaviivoista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 347/2013 muuttamisesta unionin yhteistä etua koskevien hankkeiden luettelon osalta,

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32013R1391> [Linkki].

[7] Toimen toteutusaikataulu on helmikuusta 2018 joulukuuhun 2020. Lisätietoja:

<https://ec.europa.eu/inea/en/connecting-europe-facility/cef-energy/6.5.1-0018-hr-w-m-16> [Linkki]

.

[8] TEN-E-sääntö LIITE III.2. ENTSG hyväksyy joka toinen vuosi kymmenvuotisen verkon kehittämissuunnitelman. Suunnitelmaan sisältyvät hankkeet voivat hakea sisällyttämistä yhteistä etua koskevien hankkeiden luetteloon. Ks. <https://www.entsog.eu/> [Linkki].

[9] TEN-E-asetuksen 11 artiklan 1 kohta.

[10] Ehdotuspyyntö Verkkojen Eurooppa -välineen yhteistä etua koskevista hankkeista Euroopan laajuisten energiainfrastruktuurien alalla (CEF-Energia-2016–2), https://ec.europa.eu/inea/sites/inea/files/cef_energy_2016_2_call_text_for_publication.pdf [Linkki].

[11] Tutkimuksen aikana komissio hyväksyi neljännen yhteistä etua koskevien hankkeiden luettelon, joka sisältää edelleen hankkeen, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/ALL/?uri=CELEX:32020R0389> [Linkki].

[12] Arviointiperusteet luetellaan TEN-E-asetuksen 4 artiklassa, joka on saatavilla osoitteessa <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=celex%3A32013R0347> [Linkki]

[13] Verkkojen Eurooppa -väline – Energy-2016–2, 9 kohta.

[14] Hankkeen toteuttaja järjesti terminaalien käytöstä kiinnostuneille puhelun arvioidakseen terminaalien perus- ja lisäpalvelujen kysyntää. Menettely kesti tammikuusta 2018 helmikuuhun 2019, ja sitä jatkettiin useita kertoja.

[15] *Kolmannessa yhteistä etua koskevien hankkeiden luettelossa* [Linkki] viitataan ”Krk-klusterin LNG-terminaaliin, jossa on yhdys- ja evakuointiputkia Unkariin ja sen ulkopuolelle, mukaan lukien seuraavat yhteistä etua koskevat hankkeet:

6.5.1 LNG-terminaalien kehittäminen Krk:ssä (HR) enintään 2,6 miljardia kuutiometriä vuodessa – vaihe I ja yhdysputki Omišalj – Zlobin (HR)

6.5.5”kompressoriasema 1” Kroatian kaasunsiirotojärjestelmässä

6.5.6 LNG-terminaalien laajentaminen Krk:ssä (HR) yli 2,6 miljardia kuutiometriä vuodessa – Toinen vaihe ja evakuointiputket Zlobin – Bosiljevo – Sisak – Kozarac – Slobodnica (HR).

[16] Energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyöviraston lausunto 14/2019, annettu 27 päivänä kesäkuuta 2019, Sähkö-ENTSON TEN-YEAR NETWORK DEVELOPMENT PLAN 2018, https://www.acer.europa.eu/Official_documents/Acts_of_the_Agency/Opinions/Opinions/ACER%20Opinion%2014-2 [Linkki].

[17] Promoottori teki EPC-sopimuksen, joka on rakennussopimus, jota käytetään suurissa tai monitahoisissa hankkeissa ja jossa toimeksisaaja vastaa hankkeen suunnittelusta, rakentamisesta ja loppuun saattamisesta kiinteään hintaan ja määräpäivään mennessä. Sopimuksessa myös siirretään suurin osa riskeistä omistajalta toimeksisaajalle, jonka on toimitettava loppuun saatettu hanke avaimet käteen -periaatteella.

[18] Tämä viittaus Unkariin ja sen jälkeen sisältyy toiseen, kolmanteen ja neljänteen yhteistä etua koskevien hankkeiden luetteloon. Ensimmäisessä yhteistä etua koskevien hankkeiden luettelossa viitattiin klusteriin Krk LNG-kaasutusalue ja evakuointiputki Unkariin, Sloveniaan ja

Italiaan .

[19] Euroopan oikeusasiamiehen päätös asiassa 1991/2019/KR Euroopan komission toimista, jotka koskevat kaasuhankkeiden kestävyiden arviointia nykyisessä yhteistä etua koskevien hankkeiden luettelossa, <https://www.ombudsman.europa.eu/en/decision/en/135095> [Linkki].

[20] Komissio selitti, että tämä johtui polttoaineen siirtymisestä saastuttavasta vähemmän saastuttavaan fossiiliseen polttoaineeseen, esimerkiksi hiilestä kaasuun, ja merkittävästä määrästä uusiutuvaa kaasua.

[21] Ks .:

<https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/364d69a4-1744-11eb-b57e-01aa75ed71a1/language-en?WT>
[Linkki]